

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διάλεξη #03:

Παραγωγικοί συντελεστές, παραγωγή, παραγωγικές δυνατότητες, κόστος ευκαιρίας

Διδακτική Ομάδα

Δημήτρης Καλλιώρας, Καθηγητής ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (dkallior@uth.gr)

Ιωάννης Λεπίδας, Υπ. Διδάκτωρ ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (ilepidas@uth.gr)

Παραγωγικοί Συντελεστές

-3-

- Παραγωγικοί συντελεστές / συντελεστές παραγωγής θεωρούνται τα μέσα (οι πόροι) που συντελούν στην παραγωγή των αγαθών (προϊόντα και υπηρεσίες).
- Παραγωγικοί συντελεστές:
 - φύση (ή έδαφος) (αμοιβή: έγγειος πρόσοδος / γαιοπρόσοδος).
 - εργασία (αμοιβή: μισθός).
 - κεφάλαιο (αμοιβή: τόκος).
 - επιχειρηματικότητα (αμοιβή: κέρδος).
 - ...
- Από οικονομικής άποψης, οι συντελεστές της παραγωγής παρουσιάζουν τρεις βασικές ιδιότητες:
 - βρίσκονται σε στενότητα ή ανεπάρκεια.
 - παρουσιάζουν εναλλακτικές χρήσεις.
 - δύνανται να υποκατασταθούν.

Το Χρήμα είναι Παραγωγικός Συντελεστής;

-4-

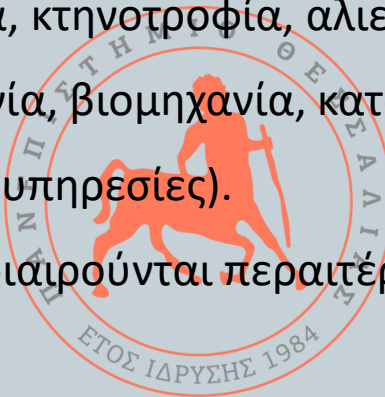
- Το χρήμα δεν είναι παραγωγικός συντελεστής καθαυτός αλλά μέσο απόκτησης των παραγωγικών συντελεστών καθώς και των αγαθών.
- Ο όρος «(χρηματικό) κεφάλαιο» δεν πρέπει να συγχέεται με τον παραγωγικό συντελεστή κεφάλαιο!

Παραγωγή

-5-

- Παραγωγή είναι η διαδικασία μετατροπής των παραγωγικών συντελεστών (συντελεστών παραγωγής) σε οικονομικά αγαθά.
- Η παραγωγή των οικονομικών αγαθών διεξάγεται από τις επιχειρήσεις.
- Η διαδικασία της παραγωγής υποδιαιρείται σε τρεις βασικούς τομείς:
 - τον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, κυνήγι, δασοκομία, εξόρυξη).
 - το δευτερογενή τομέα (βιοτεχνία, βιομηχανία, κατασκευές).
 - τον τριτογενή τομέα (εμπόριο, υπηρεσίες).
- Οι τομείς της παραγωγής υποδιαιρούνται περαιτέρω σε κλάδους.

Συνάρτηση Παραγωγής

-6-

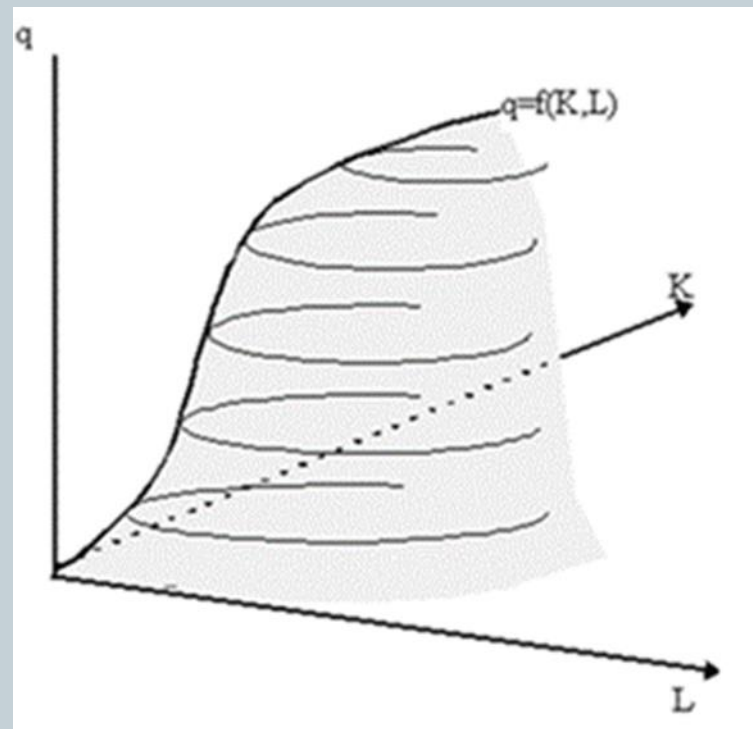
$$Y = AK^a L^{1-a}$$

$$\frac{\partial Y}{\partial K} = aAK^{a-1}L^{1-a} > 0$$

$$\frac{\partial^2 Y}{\partial K^2} = (a-1)aAK^{a-2}L^{1-a} < 0$$

$$\frac{\partial Y}{\partial L} = (1-a)AK^a L^{-a} > 0$$

$$\frac{\partial^2 Y}{\partial L^2} = -a(1-a)AK^a L^{-a-1} < 0$$

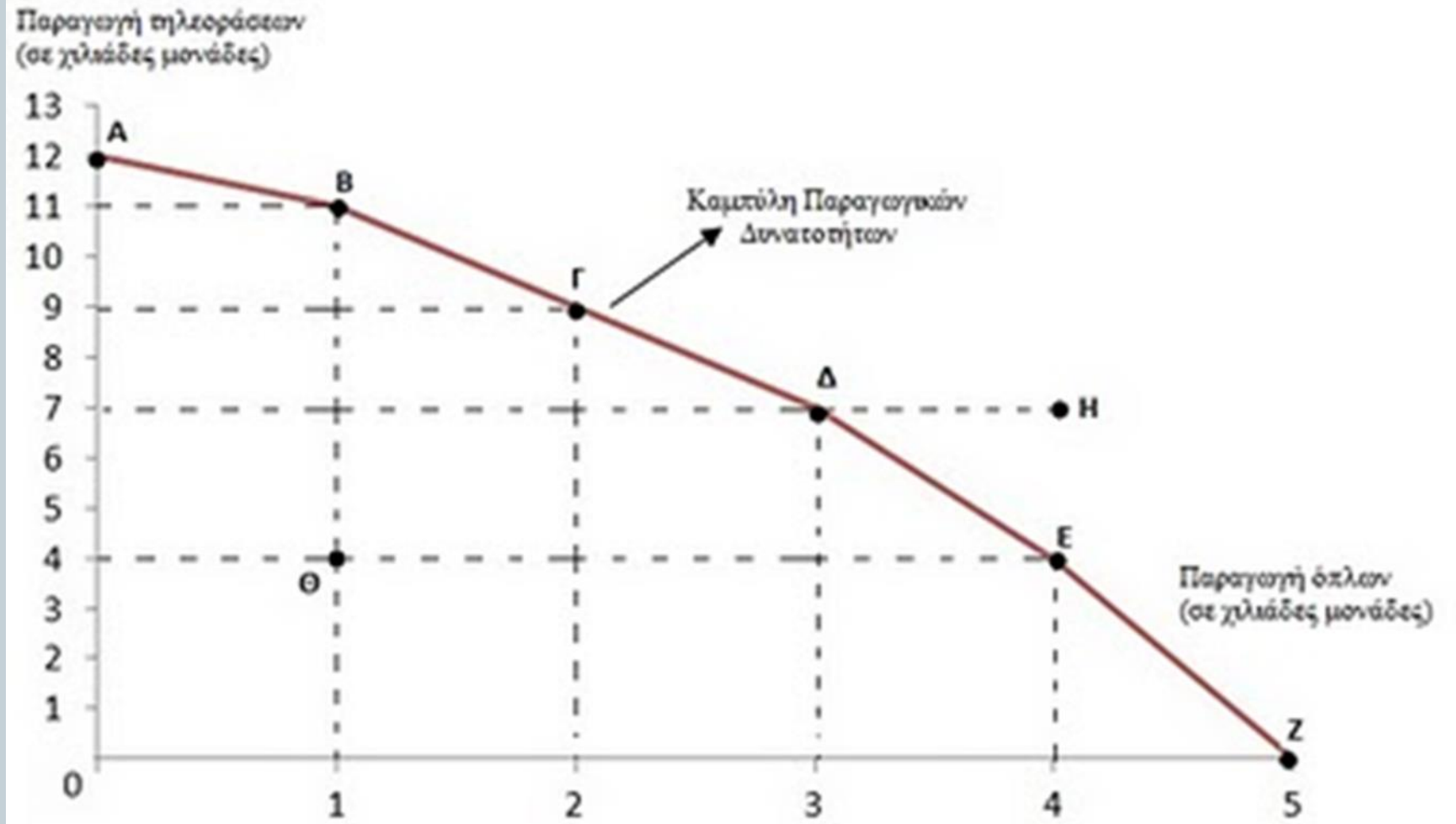
Παραγωγικές Δυνατότητες της Οικονομίας

-7-

- Όρια παραγωγικών δυνατοτήτων: όλοι οι δυνατοί συνδυασμοί ποσοτήτων αγαθών και υπηρεσιών που μπορούν να παραχθούν κάθε φορά από την πλήρη και την αποδοτική αξιοποίηση των παραγωγικών συντελεστών, με δεδομένη την τεχνολογία.
- Τα όρια των παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας απεικονίζονται στην καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων:
 - Συνδυασμοί επί της καμπύλης: μέγιστοι δυνατοί συνδυασμοί.
 - Συνδυασμοί αριστερά της καμπύλης: δυνατοί συνδυασμοί αλλά όχι μέγιστοι.
 - Συνδυασμοί δεξιά της καμπύλης: μη δυνατοί συνδυασμοί (με την υπάρχουσα ποσότητα παραγωγικών συντελεστών και την υφιστάμενη τεχνολογία).
- Το σημείο επί της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων το οποίο τελικά θα επιλεγεί καθορίζεται από τις προτιμήσεις των καταναλωτών.

Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων

-8-

Κόστος Ευκαιρίας

-9-

- Κόστος ευκαιρίας (εναλλακτικό κόστος) ενός αγαθού καλείται η ποσότητα ενός άλλου αγαθού το οποίο πρέπει να θυσιαστεί προκειμένου να παραχθεί μία επιπλέον μονάδα του συγκεκριμένου αγαθού.
- Προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη αποδοτικότητα πρέπει πρώτα να αποδεσμεύονται οι πιο κατάλληλοι παραγωγικοί συντελεστές.
- Η κοίλη καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας απεικονίζει αυξανόμενα κόστη ευκαιρίας. Η ευθεία γραμμή παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας απεικονίζει σταθερά κόστη ευκαιρίας.

Εναλλακτικές Δυνατότητες Παραγωγής

-10-

Εναλλακτικές δυνατότητες παραγωγής:

Είδος προϊόντων	A	B	Γ	Δ	E	Z
Τηλεοράσεις	12	11	9	7	4	0
Όπλα	0	1	2	3	4	5
Θυσία τηλεοράσεων για κάθε πρόσθετη μονάδα όπλων		1	2	2	3	4
Θυσία όπλων για κάθε πρόσθετη μονάδα τηλεοράσεων		1	1/2	1/2	1/3	1/4

Η παρουσίαση συμπληρώνει και δεν υποκαθιστά τα χορηγούμενα συγγράμματα.

